

Handläggare
Charlotta Rahm
Telefon: 08-508 29274**Till**
Kommunstyrelsens ekonomi- och
trygghetsutskott den 17 januari 2024

Finansiell månadsrapport för december 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott beslutar följande.

Finansiell månadsrapport för december 2023 godkänns.

Sammanfattning

Den finansiella månadsrapporten beskriver kommunkoncernen Stockholms stads finansiella ställning. Rapporten följer månadsvis upp ramar och finansiella risklimiter fastslagna i styrdokumentet *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad*.

Kommunkoncernens externa upplåning per den 31 december 2023 (rapportdatum) uppgår till nominellt belopp motsvarande 73 281 miljoner kronor (mnkr), vilket är en ökning om 1 654 mnkr sedan november och en ökning om 6 431 mnkr sedan årsskiftet. Extern nettoupplåning uppgår till 72 228 mnkr per rapportdatum, vilket är en ökning om 1 651 mnkr sedan november och en ökning om 6 399 mnkr sedan årsskiftet. Utöver denna nettoskuldökning för året om ca 6 399 mnkr har även obligationslån om ca 8 900 mnkr omfinansierats, vilket betyder att staden har tagit upp lån om dryga 15 miljarder kronor under 2023.

Under december minskade nyttjad checkräkningskredit med 1 014 mnkr då en EMTN obligation om 750 mnSEK startade och 2 000 mnNOK emitterades. Upplåning är därmed inom ramen om 80 000 mnkr och väl i linje med skuldprognosen för helåret. Snitträntan för kommunkoncernens upplåning uppgick till 2,37 procent i december.

Stockholms stads finansiella nettotillgångar per rapportdatum uppgår till 13 397 mnkr, vilket är en minskning om 87 mnkr sedan november och en ökning om 608 mnkr sedan årsskiftet. Stockholms stad erhöll under månaden utdelning från Stockholms Stadshus AB om 1 440 mnkr.

Utlåning från Stockholms stad till bolagen per rapportdatum uppgår till netto 85 625 mnkr, vilket är en ökning om 1 564 mnkr sedan november och en ökning om 7 007 mnkr sedan årsskiftet.

Riskkontroll konstaterar att det inte föreligger några avvikelser från fastställda finansiella ramar och risklimiters under december 2023. Se nedan tabell över finansiella nyckeltal.

Sammanställning över finansiella nyckeltal samt ramar och limiters

Kommunkoncernen	2023-12-31	2023-11-30	2022-12-31	Limit	
Extern upplåning (mnkr)*	73 281	71 627	66 850	max	80 000
Extern nettoupplåning (mnkr) *	72 228	70 577	65 829		
Duration (år) **	1,73	1,72	1,82	inom	1,25-3,75
Ränteförfall inom 1 år	45,5%	46,9%	41,8%	max	75%
Kapitalförfall inom 1 år	18,0%	19,9%	15,4%	max	45%
Betalningsberedskap (mnkr)	13 363	12 345	9 655	min	5 000
Ej säkrade valutaflöden (mnkr)	0	0	0	max/flöde	25 mnkr
Samlat kreditvärde enligt finanspolicy	312	218	742	max	2 000
Kreditexponering enligt finanspolicy (mnkr)	1 170	1 115	1 692		
Kreditexponering enligt särskilda beslut (mnkr)	14	14	15		
Stockholms stad					
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	13 397	13 484	12 789		
Intern upplåning (mnkr)	5 466	6 985	7 347		
Intern utlåning (mnkr)	91 131	91 086	86 003	max	120 000
varav koncernbolagen***	91 091	91 046	85 965	max	104 510
varav borgen för koncernbolagen	40	40	38		
Externa garantier och borgensförbindelser (mnkr)	885	885	874		

* Nominellt utestående belopp justerat till säkrad valutakurs.

** Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat.

*** Maximal ram enligt kommunfullmäktige uppgår till 120 000 mnkr, inom vilken kommunstyrelsen beslutar enskilda limiters.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets finansavdelning.

Ärendet

Enligt gällande styrdokument *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms Stad* ska det finnas en funktion för riskkontroll som löpande ska följa upp risk utifrån finanspolicy. Funktionen rapporterar till stadsdirektören i staden, eller till av denne delegerad. Överträdelser av ramar, limiters och mandat ska snarast möjligt rapporteras till kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen. Den finansiella månadsrapporten rapporteras månadsvis, med undantag av juni, till kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott.

Kommunkoncernen

Styrdokumentet *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* (finanspolicy) anger ramar och finansiella risklimiters enligt kommunfullmäktiges beslut den 25 april 2022 (Dnr KS 2022/171) och gäller från och med den 1 maj 2022. Kommunfullmäktige har enligt beslut den 27 november 2023 (Dnr KS 2023/885) fastställt uppdatering av finanspolicy som börjar gälla från den 1 januari 2024. Detta föranleder även en kommande uppdatering av *Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* (bilaga A), som fastställdes den 18 januari 2023 (Dnr 2023/27) av

kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott (KS EKTU) och gäller från den 1 februari 2023.

Förändringar i bolagskoncernens lånebehov i kombination med förändringar i stadens finansiella nettotillgångar påverkar behovet av extern upplåning för kommunkoncernen.

Kreditbetyg för Stockholms stad

Det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's Global Ratings (S&P) utvärderar Stockholms stads kreditbetyg (rating) två gånger per år. Ratingbetyget bekräftades den 10 november 2023 av S&P. Stockholms stad har fortsatt kreditbetyg AAA respektive A-1+ med stabila utsikter. Bedömningen av stadens kreditvärdighet baseras på en förväntan om fortsatt robusta resultat genom god kostnadskontroll trots makroekonomiska utmaningar och hög inflation. Vidare baseras S&P's bedömning på stadens goda tillgång till likviditet samt fokus på en ekonomiskt hållbar ekonomi och skuld. Tillsammans med en kvalificerad finansiell styrning motiveras därmed fortsatt högsta möjliga kreditbetyg för staden, vilket ger fördelaktiga räntevillkor för stadens upplåning. Fullständig analys och nyckeltal finns på Stockholms stads hemsida:

<https://start.stockholm/om-stockholms-stad/sa-arbetar-staden/finansverksamhet/kreditbetyg/>

Extern upplåning

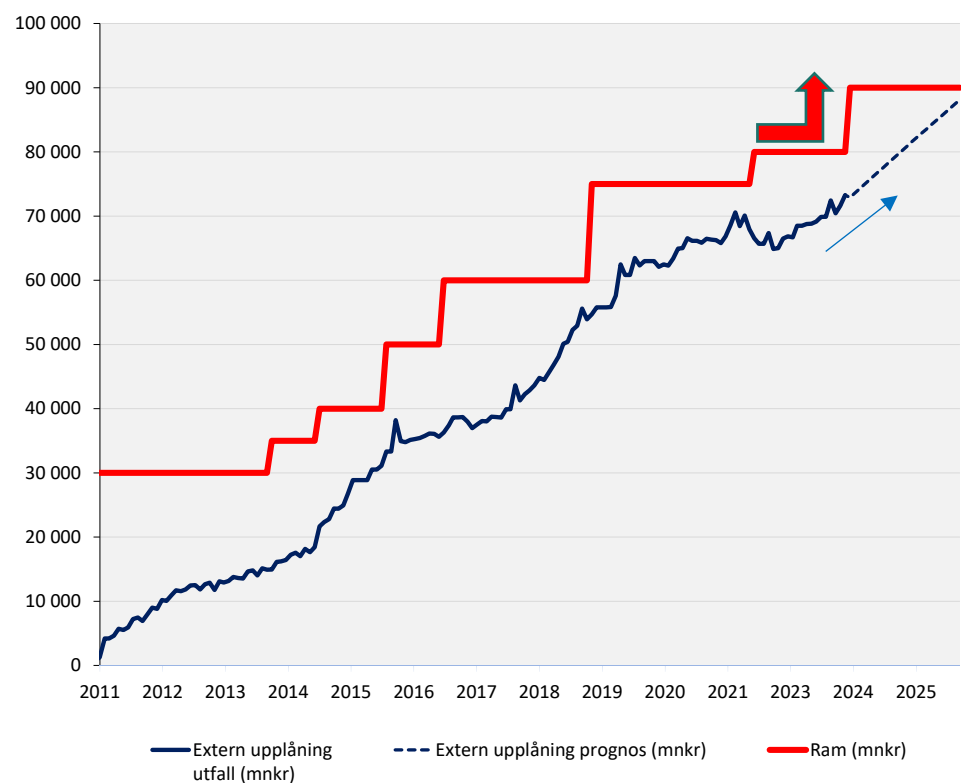
Enligt gällande finanspolicy och bilaga A sker skuldförvaltningen gemensamt för hela kommunkoncernen, vilket ger kostnadseffektivitet såväl som god riskkontroll. Ramen för kommunkoncernens externa upplåning uppgår till 80 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta per rapportdatum sedan den 1 maj 2022. Enligt nytt kommunfullmäktige beslut för finanspolicy höjs ramen för extern upplåning till 90 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta från den 1 januari 2024. Extern upplåning för kommunkoncernen per den 31 december 2023 (rapportdatum) uppgår till motsvarande nominellt belopp om totalt 73 281 mnkr, vilket är en ökning om 1 654 mnkr sedan november och en ökning om 6 431 mnkr sedan årsskiftet.

Placeringar (exklusive särskilda beslut i kommunfullmäktige) uppgick vid detta månadsskifte till totalt 1 040 mnkr på bankkonto. Extern nettoupplåning (bruttoskuld minus placeringar) uppgår därmed till totalt 72 228 mnkr, vilket är en ökning om 1 651 mnkr sedan november och en ökning om 6 399 mnkr sedan årsskiftet.

Prognosen över kommunkoncernens externa skuld baseras i närtid på inrapporterade externa penningflöden och uppdateras

löpande när ny information inkommer till internbanken från staden och bolagssektorn. För skuldutvecklingen därefter utgår prognosen från internbankens samlade bedömning av kassaflödet från försäljningsinkomster, investeringsutgifter och resultat framöver, som är de faktorer som har störst påverkan på skuldutvecklingen. Beroende på utfall och tidpunkt för investeringar och försäljningar är osäkerheten i prognosen stor. Aktuellt utfall per 31 december 2023 följer prognosen som rapporterats för år 2023 väl och motsvarande prognos per 31 december 2024 uppgår till ca 80 300 mnkr, vilket kan bli lägre eller högre beroende på hur stora investeringarna blir och i vilken utsträckning de lånefinansieras. För att upprätthålla kreditbetyget AAA krävs en fortsatt begränsning av skuldutvecklingen. Se diagram 1.

Diagram 1. Utfall och prognos över kommunkoncernens externa upplåning (bruttoskuld) (mnkr)

Enligt budget är bolagens och nämndernas investeringarrelativt stora, vilket är huvudorsaken till den ökande upplåningen i grafen ovan då betydande del av investeringarna lånefinansieras. Investeringarna består främst av pågående projekt avseende vatten- och trafikrelaterad infrastruktur samt byggnation av fler bostäder och skolor.

Upplåningen genomförs i huvudsak genom Stockholms stads

marknadsprogram för certifikat och obligationer (KC, ECP, MTN och EMTN). Utöver finansiering via marknadsprogrammen görs upplåning från Europeiska Investeringsbanken (EIB), Nordiska Investeringsbanken (NIB) samt Council of Europe Development Bank (CEB). Nuvarande skuld utgörs av 70 procent EMTN obligationer, 19 procent EIB lån och 8 procent NIB lån. Under december minskade nyttjad checkräkningskredit med 1 014 mnkr. En EMTN obligation om 750 mnSEK, emitterad under november, startade i december samt en ny EMTN obligation om 2 000 mnNOK emitterades även i december. Obligationslån om ca 8 900 mnkr förföll och omfinansierades under år 2023, vilket betyder att staden har tagit upp lån om totalt dryga 15 miljarder kronor under 2023. Rambelopp samt nyttjat belopp för respektive marknadsprogram redovisas i nedanstående tabell 1.

Tabell 1. Marknadsprogram och låneprogram

(mnkr)		2023-12-31	2023-11-30					
Tillgångar				Marknadsprogram		Nyttjad ram 2023-12-31		
	Depo/check	1 040	1 036			Valuta	nominellt	Ram
	Övrigt*	14	14			mnSEK	0	12 000
	Totalt	1 054	1 051	Kommuncertifikat		mnUSD	0	1 500
Skulder						Medium Term Note	0	10 000
	Depo/check	177	1 191	Euro Medium Term Note		mnEUR	5 127	8 000
	KC	0	0	Övriga låneprogram		Nyttjad ram		
	ECP	0	0			Valuta	nominellt	Ram
	MTN	0	0			mnSEK	13 700	16 200
	EMTN	51 344	48 676	Europeiska Investeringsbanken		mnSEK	6 000	6 000
	EIB	13 700	13 700	Nordiska Investeringsbanken		mnEUR	200	200
	NIB	6 000	6 000	Council of Europe Development Bank				
	CEB	2 061	2 061					
	Övrigt	0	0					
	Totalt	73 281	71 627					
Nettopplåning		72 228	70 577					

*) Enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Valuta- och räntederivat får användas för att hantera risker i den finansiella verksamheten. Derivat för valuta- och räntesäkring är kopplade till marknadsprogrammen. Per månadskiftet uppgår utestående derivat till ett sammanlagt nominellt belopp brutto om totalt 17 394 mnkr, vilket är en ökning om 1 918 mnkr kopplat till en EMTN obligation. En marknadsvärdering av utestående derivat estimeras till ca -428 mnkr per rapportdatum.

Finansiellt resultat

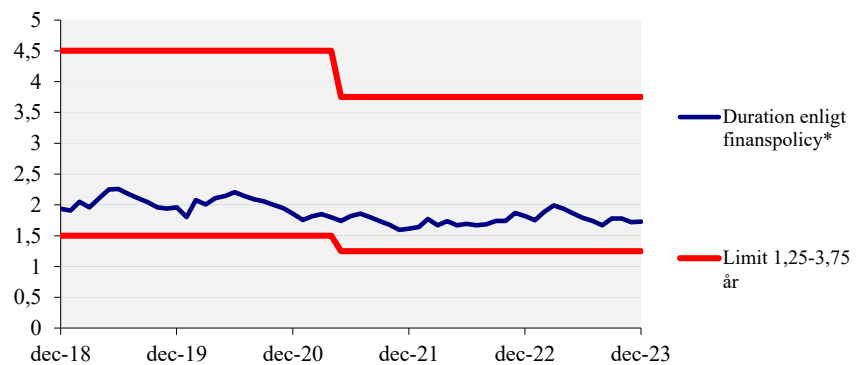
Finansiellt resultat per december tas fram i samband med bokslut för 2023, vilket ännu inte färdigställts. För det finansiella resultatet hänvisar vi därför till kommande årsredovisning. Prognosen för helåret 2023 för finansiellt resultat exklusive indexuppräkningsuppgick i november till – 2 345 mnkr för kommunkoncernen.

Ränterisk

Ränterisken för kommunkoncernens externa skuldportfölj uttrycks

enligt bilaga A som en genomsnittlig räntebindningstid, så kallad duration, och beräknas inklusive derivat. Durationen uppgick till 1,73 år (efter beaktande av räntesäkringar) per rapportdatum och ska enligt bilaga A inte understiga 1,25 år och inte överstiga 3,75 år. Den externa totala skuldportföljen, inklusive placeringar, ska ha en ränteförfallostruktur där maximalt 75 procent får förfalla inom 1 år. Per rapportdatum förföll 45,5 procent av räntorna inom 1 år.

Diagram 2. Duration (år) för extern skuldportfölj

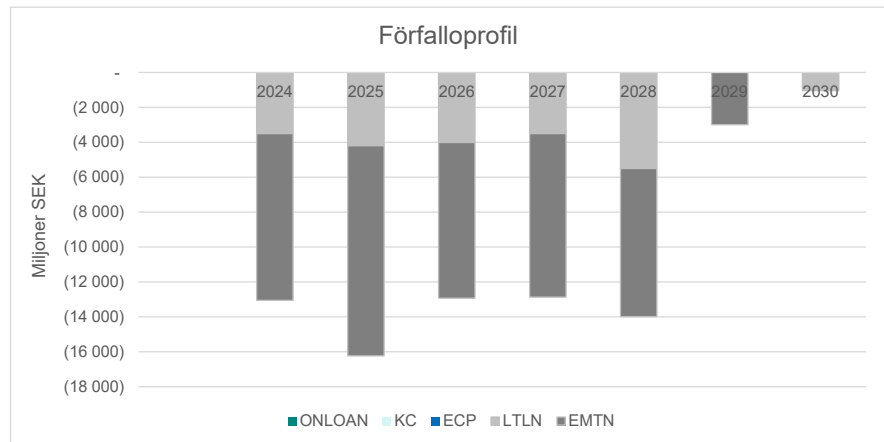
* Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat

Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa skuldportfölj, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfall sprids över tid. Utöver detta innebär finanspolicy med bilaga A att andelen kapitalförfall inom ett år ställs i relation till den totala skuldportföljen. Skuldportföljen ska ha en kapitalförfallostruktur där maximalt 45 procent får förfalla inom ett år. Per rapportdatum förföll 18,0 procent av kapitalet inom ett år.

Enligt bilaga A till Finanspolicyn ska en löptid om maximalt 10 år gälla vid upplåning i den externa skuldportföljen. Förfalloprofil för extern skuldportfölj framgår i nedan diagram där mörkgrå stapel utgör faktiskt kapitalförfall och ljusgrå stapel utgör specifika bilaterala lån som enbart ränteomsätts.

Diagram 3. Extern upplåning förfalloprofil per år

Likviditetsrisk

För att säkerställa upplåning, när annan finansiering inte är möjlig, ska kommunkoncernen alltid ha tillgång till en betalningsberedskap om minst 5 000 mnkr enligt bilaga A. Denna betalningsberedskap ska enligt finanspolicyn vara i form av tillgängliga likvida medel. Kommunkoncernen har en checkräkningskredit om 4 000 mnkr samt två tillgängliga kreditfaciliteter om 5 000 mnkr respektive 3 500 mnkr. Placering kan i övrigt ske på konto hos två banker. Efter den genomförda centrala upphandlingen av banktjänster (Dnr KS 2022/323), inklusive checkräkningskredit, finns ett ramavtal med banken Nordea som ersätter det befintliga avtalet från och med 1 april 2024. Staden har ett fortsatt stabilt läge med god betalningsberedskap och likviditet. Tillgängliga likvida medel uppgår per rapportdatum till 13 363 mnkr.

Tabell 2. Betalningsberedskap (mnkr)

2023-12-31	Ram	Saldo	Tillgängligt	Limit
Syndikerat kreditlöfte *	5 000	0	5 000	
Bilateralt kreditlöfte	3 500	0	3 500	
Checkräkningskredit	4 000	-177	3 823	
Kontoplacering	-	0	0	
Kontoplacering	-	1 040	1 040	
Totalt	12 500		13 363	5 000

* Revolving Credit Agreement inkl swingline 1 000 mnkr

** Revolving Credit Agreement

Valutarisk

Lån och placeringar ska enligt finanspolicyn valutasäkras till 100 procent. Samtliga lån och placeringar inom kommunkoncernen är valutasäkrade. Enligt finanspolicyn ska kontrakterade flöden i utländsk valuta för staden, Stockholms Stadshus AB samt för respektive dotterbolag och underkoncern inom kommunkoncernen

som uppgår till ett större belopp än motsvarande 25 mnkr rapporteras till internbanken. Internbanken fattar beslut om huruvida valutakurssäkring ska ske, vilket ska dokumenteras. Under månaden har inga osäkrade flöden över motsvarande 25 mnkr noterats.

Kreditrisk

Kreditrisken definieras som summan av exponeringar i placeringar och derivat. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde. Kreditrisken delas upp i två delar. Dels totalt för hela portföljen där den totala exponeringen anges som ett samlat kreditvärde och dels per motpart eller instrument, vilket anges i kronor.

I kreditvärdet tas hänsyn till motpartens eller instrumentets kreditvärdighet samt återstående löptid på kontraktet eller placeringen. Enligt bilaga A uppgår limiten för maximalt tillåtet kreditvärde till 2 000. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet. Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart eller instrument för att diversifiera risken. Maximal kreditexponering per motpart eller instrument anges i kronor. Motparten eller instrumentet ska inneha en kreditbedömning, rating, av Standard & Poor's Global Ratings eller Moody's. Det lägre betyget ska väljas om de två ratinginstituten har olika betygsnivåer. Den lägsta tillåtna rating vid kreditexponering är BBB+. Kreditvärdet uppgår till totalt 312, vilket är inom limit 2 000.

Tabell 3. Kreditvärde per rapportdatum

Rating S&P / Moody's	Kreditvärde	Limit
AAA / Aaa	0	
AA+ / Aa1	0	
AA / Aa2	0	
AA- / Aa3	0	
A+ / A1	312	
A / A2	0	
A- / A3	0	
BBB+ / Baa1	0	
Totalt kreditvärde	312	2000

Kreditexponeringen är fördelad på placeringar genomförda i enlighet med finanspolicyn samt därutöver genomförda efter särskilda beslut.

Tabell 4. Kreditexponering enligt finanspolicy per rapportdatum

Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart	Rating S&P /	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart
Placering längre än 6 mån			Placering kortare än 6 mån		
Svenska staten		Obegränsat	Svenska staten		Obegränsat
AAA / Aaa	0	4 000	A-1 / P-1	1 040	4 000
AA- / Aa3	0	2 500	A-2 / P-2	0	2 500
A- / A3	130	2 000			
BBB+ / Baa1	0	1 000			
Totalt	130			1040	

Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)
Svenska staten	
AAA / Aaa	
AA- / Aa3	0
A- / A3	0
BBB+ / Baa1	0
Övriga	14
Totalt	14

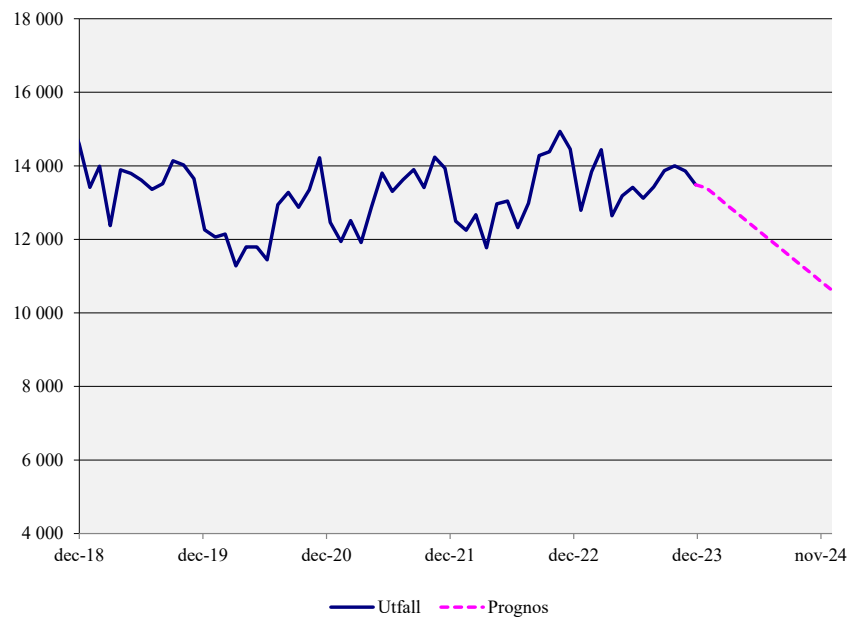
Operativa risker

Enligt finanspolicy ska förluster överstigande 200 000 kronor rapporteras till kommunstyrelsen. För den aktuella rapportmånaden finns inga förluster att rapportera för finansverksamheten.

Stockholms stad

Finansiella nettotillgångar

Stockholms stads finansiella nettotillgångar uppgick till 13 397 mnkr per rapportdatum, vilket är en minskning om 87 mnkr sedan föregående månad och en ökning om 608 mnkr sedan årsskiftet. Stockholms stad erhöll under månaden utdelning för 2023 från Stockholms Stadshus AB om 1 440 mnkr i enlighet med beslut från kommunfullmäktige den 27 november 2023.

Diagram 4. Finansiella nettotillgångar (mnkr)

Finansiellt resultat

Finansiellt resultat per december tas fram i samband med bokslut för 2023, vilket ännu inte färdigställts. För det finansiella resultatet hänvisar vi därför till kommande årsredovisning.

Indexuppräknings för avsättningar bedömdes i tertiärrapport 2 till 624 mnkr, vilket utgör ökade kostnader som belastar det finansiella resultatet. Ny bedömning avseende indexuppräknings för år 2023 görs i samband med årsredovisningen.

Prognosen för helåret 2023 indikerar per november på ett finansiellt resultat exklusive utdelning och indexuppräknings för Stockholms stad preliminärt om – 501 mnkr. Det budgeterade finansiella resultatet exklusive utdelning och indexuppräknings för helåret 2023 är – 589 mnkr.

Ränterisk

Durationen på Stockholms stads totala externa skuldportfölj var per rapportdatum 1,73 år. Stadens ränterisk motsvarar risken i kommunkoncernens externa skuldportfölj.

Garantier och borgensförbindelser

Alla borgen och garantier, med undantag för pensionsutfästelser enligt bilaga A, som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. En årlig uppdatering av pensionsutfästelser, såsom nyintjäning, livslängdsantaganden, ränta, etc., får höja beloppet för stadens borgen. Ökade borgensåtaganden för pensionsutfästelser anmäls till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

I tabell 5 nedan redovisas stadens samtliga befintliga tecknade åtaganden per rapportdatum som uppgår till oförändrat totalt 925 mnkr per rapportdatum. Under december refinansierades lån och därmed stadens borgensåtagande för Syvab om 288 mnkr, vilket är i enlighet med beslut. Utöver befintliga tecknade borgensåtaganden för Syvab om totalt 695 mnkr återstår onyttjat belopp om 167 mnkr i enlighet med kommunfullmäktiges beslut (Dnr KS 2022/1104), som kan tecknas etappvis.

Tabell 5. Garantier och borgen (mnkr)

Motpart	Åtagande 2023-12-31	Åtagande 2023-11-30	Onyttjad limit 2023-12-31
Koncernbolag			
Borgen för bolagens pensionsåtaganden	40	40	0
Summa borgen för koncernbolag	40	40	
Övriga privata och juridiska personer			
Kommuninvest i Sverige AB	0	0	0
Stockholms Stadsmission	59	59	0
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	42	42	0
Syvab*	695	695	167
Övriga	10	10	0
Summa borgen för lån	806	806	
Pensionsutfästelser för stiftelser m.m.	78	78	0
Summa övriga privata och juridiska personer	885	885	
Summa garantier och borgen	925	925	167

* Sydvästra Stockholmsregionens va-verk AB (Himmersfjärdsverkets avloppsrening). Onyttjad limit finns om 167 mnkr enligt KF beslut (dnr KS 2022/1104) utöver befintligt tecknat åtagande om 695 mnkr.

Stockholms stads bolag och motparter

Finansiella limiter för utlåning och borgensåtagande

Stockholms stad har enligt gällande finanspolicy rätt att lämna lån och teckna borgen för kommunkoncerninterna motparter intill ett belopp om totalt 120 000 mnkr enligt finanspolicy. Varje enskild motparts ram fastställs i Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms Stad av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott (KS EKTU) utifrån respektive investeringsbudget och finansieringsplan. Borgensåtaganden ska enligt finanspolicy inte ingå i respektive bolags limit utan rapporteras separat. Summan av tillgängliga ramar för utlåning från Stockholms stad till enskilda motparter per rapportdatum uppgår till 104 510 mnkr, varav 87,2 procent är nyttjat. Se tabell 6 nedan.

Utlåning från Stockholms stad till kommunkoncerninterna motparter uppgår till netto 85 625 mnkr per rapportdatum, vilket är en ökning om 1 564 mnkr sedan föregående månad samt motsvarande ökning om 7 007 mnkr sedan årsskiftet. Under

månaden ökade främst Stockholm Vatten och Avfall AB sin skuld med 592 mnkr. Stockholms Stadshus AB utbetalade under december utdelning till Stockholms stad om 1 440 mnkr och moderbolagets inlåning (finansiell placering) har därmed minskat från 6 251 mnkr till 4 763 mnkr.

Tabell 6. Utlåning och borgensåtagande för motparter inom kommunkoncernen (mnkr)

Kommunkoncerninterna motparter	Utlåning		Utlåning		Borgen (mn)	Limit *)	Nyttjat **)
	2023-12-31	2023-11-30	2022-12-31	2023-12-31			
AB Familjebostäder	9 434	9 365	8 622	2,6	10 100	93,4%	
AB Stockholmshem	12 716	12 674	12 160	0,0	13 500	94,2%	
AB Stokab	497	506	346	2,2	1 300	38,2%	
AB Svenska Bostäder	12 813	12 788	12 430	0,8	13 800	92,8%	
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	4 716	4 861	4 405	4,1	5 600	84,2%	
Mässfaster i Stockholm AB	498	499	478	0,0	700	71,1%	
S:t Erik Markutveckling AB	1 602	1 562	1 506	0,7	3 800	42,2%	
Skolfaster i Stockholm AB	17 057	17 637	17 255	4,3	21 300	80,1%	
Stockholm Business Region AB	0	0	0	5,7	0		
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB ***)	0	0	0	1,2	0		
Stockholm Vatten och Avfall AB	26 197	25 605	22 302	2,3	27 000	97,0%	
Stockholms Hamn AB	4 093	4 105	5 068	6,1	5 500	74,4%	
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	0	0	0	3,6	0		
Stockholms Stads Parkerings AB	1 469	1 443	1 394	4,6	1 900	77,3%	
Kulturhuset Stadsteatern ***)	0	0	0	0,0	0		
Stockholms Stadshus AB	0	0	0	2,2	0		
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	0	0	0	0,0	10	0,0%	
Totalt **)	91 091	91 046	85 965		104 510	87,2%	
TOTALT	91 091	91 046	85 965	40	120 000	75,9%	

Kommunkoncerninterna motparter	Inlåning		Inlåning	
	2023-12-31	2023-11-30	2022-12-31	
Stockholms Stadshus AB	4 763	6 251	6 675	
St Erik Försäkrings AB	442	432	424	
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	67	88	42	
Stockholms Business Region AB	65	79	80	
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	126	134	125	
Kaplansbacken AB	1	1	1	
Svenska Teknologiföreningen	1	1	1	
Totalt	5 466	6 985	7 347	

*) Avser gällande ramar enligt Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

***) Borgensåtaganden ska enligt finanspolicy inte ingå i respektive motparts limit.

****) Direktutlåning sker via moderbolaget Stockholms Stadshus AB sedan den 1 januari 2016.

Snitträntan för kommunkoncernens upplåning för december 2023 var 2,37 procent. Internbankens prognosticerade snittränta för december 2024 estimeras till 2,29 procent inom ett osäkerhetsintervall om 2,12-2,47 procent. Baserat på historiska utfall är sannolikheten 70 procent att framtida räntenivåer befinner sig inom internbankens osäkerhetsintervall. Marknadsmässiga kreditmarginaler anpassade till respektive motpart på löpande basis adderas sedan till snitträntan för erhållande av respektive motparts (bolags) låneränta. Inlåningsmarginal för bolagen uppgår för månaden till -0,20 procent och utlåningsmarginal för bolagen varierar mellan 0,14 till 0,30 procent med en viktad medianmarginal om ca 0,27 procent. Ovan kreditmarginaler gäller sedan den 1 juli 2023 och uppdateras varje halvår.

Susanne Tiderman
Ekonomidirektör

Sofie Nilvall
Finanschef

Bilagor

1. Marknadskommentarer per 2023-12-31

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Tiderman, Ekonomidirektör	2024-01-09
Sofie Nilvall, Finanschef	2024-01-09

Marknadskommentarer per 2023-12-31

Bilaga I

Sammanfattning

Den amerikanska centralbanken, FED, lämnade räntan oförändrad vid sitt möte i december och trots stark tillväxt i ekonomin under det tredje kvartalet tyder mycket på att den amerikanska räntetoppen nu är nådd.

De amerikanska aktiemarknaderna visar uppgångar under 2023. Den starka utvecklingen är dock främst driven av ett fåtal stora Tech-bolag.

ECB lämnade räntan oförändrad vid sitt möte under månaden och tongångarna var inte riktigt lika glada som från FED. Trots att inflationen i eurozonen har fallit mer än förväntat, flera månader i följd har ECB fortsatt en mer avvaktande hållning än sin amerikanska motsvarighet och lovar inga räntesänkningar i närtid.

I Sverige pekar Prosperas undersökning av inflationsförväntningarna på fortsatt tilltro till fallande inflation hos penningmarknadernas aktörer, samtidigt som inflationsutfallen fortsätter nedåt.

Räntorna har fallit kraftigt under årets sista månader samtidigt som den svenska kronan på det stora hela har haft ett kämpigt år. Dock har kronan stärkts markant mot US-dollar och euro under årets sista månader.

Internationellt

Den amerikanska centralbanken, FED, lämnade räntan oförändrad på 5,5 procent vid sitt möte i mitten av december. Beskedet var i linje med förväntningarna och det i efterhand publicerade mötesprotokollet visade på att direktionsmedlemmarna ansåg att styrräntan nu är nära toppen. Samtliga direktionsmedlemmar stod bakom beslutet att lämna räntan oförändrad. Marknaden prisar för närvarande mellan 5 och 6 räntesänkningar från FED under 2024, ned till en styrränta om ca 4 procent.

Utfallet för den amerikanska kärn-inflationen (PCE) fortsätter att falla och uppgick i november till 3,16 procent, att jämföras med 3,39 procent i oktober. Detta stärker bilden av att räntetoppen snart kan vara nådd samtidigt som den amerikanska ekonomin växte med hela 4,9 procent på årsbasis under tredje kvartalet 2023. FED:s fokus har dock främst legat på att man vill se en avkylning av arbetsmarknaden innan man lättar på bromsen. Den senaste tidens arbetsmarknadssiffror har varit blandade med fortsatt stora tillskott av nyskapade jobb (199k i november) och fallande arbetslöshet (3,7 procent) samtidigt som löneökningstakten har fallit och benägenheten att byta jobb har minskat.

Den amerikanska aktiemarknaden avslutade 2023 i stor stil och det breda börsindexet S & P 500 steg med 24,6

procent på helåret. Huruvida indexet fortfarande kan anses vara en bred representation av den amerikanska aktiemarknaden är dock något som har kommit att bli en allt hetare fråga under 2023 då ca två tredjedelar av årets uppgång kan tillskrivas de sju största Tech-bolagen. Dessa bolag har kommit att refereras till som "The Magnificent Seven" och här ingår bland annat Apple, Amazon, Meta och NVIDIA. Dessa sju bolag utgjorde vid årsskiftet hela 33 procent av S & P 500.

Europa

ECB, som kom med nytt räntebesked dagen efter sin amerikanska motsvarighet, lämnade räntan oförändrad på 4 procent i linje med marknadens förväntningar. Den senaste tidens oväntat snabba inflationsnedgång i eurozonen hade spätt på förväntningarna om att ECB skulle vara tydligare med att indikera penningpolitiska lättnader framöver. Dessa förväntningar infriades dock inte då ECB kommunicerade att räntan fortsatt kan komma att behöva hållas på den nuvarande, högre, nivån under en tid för att uppnå målet om 2 procents inflation och centralbankens ordförande, Christine Lagarde, framhöll att det inte hade funnits någon diskussion inom direktionen om att sänka räntan. Löneutvecklingen i eurozonen har varit stark och Lagarde menade att ECB behöver följa inkommande data på området innan man sänker garden. Däremot planerar ECB att börja reducera sina obligationsköp något tidigare än väntat.

Marknadens prissättning indikerar dock för närvarande att ECB förväntas sänka räntan ett flertal gånger under 2024 och att året avslutas med en styrränta i närheten av 2,5 procent.

Sverige

I Sverige finns tydliga tecken på att inflationen nu är på väg ned. I mitten av december publicerades Prosperas inflationsrapport där penningmarknadens inflationsförväntningar på ett, två och fem års sikt redovisas. Undersökningen visade att förväntningarna har fallit något jämfört med november-rapporten och förväntad inflation uppgår till 2,4 (1 år), 2,0 (2 år) respektive 2,1 (5 år) procent för KPIF.

Utfallssiffror för november månads inflation presenterades i mitten av december och inflationen uppgick till 3,6 procent, ned från 4,2 procent i oktober mätt som KPIF.

I kölvattnet av lägre inflationsutfall än väntat i Europa, USA och Sverige under de senaste månaderna, så har de långa räntorna fallit kraftigt. Den svenska statliga 10-årsräntan som nådde sin högsta nivå för året i början av oktober (3,1 procent), har sedan dess fallit ordentligt och avslutade året mer än en hel procentenhet lägre (2 procent).

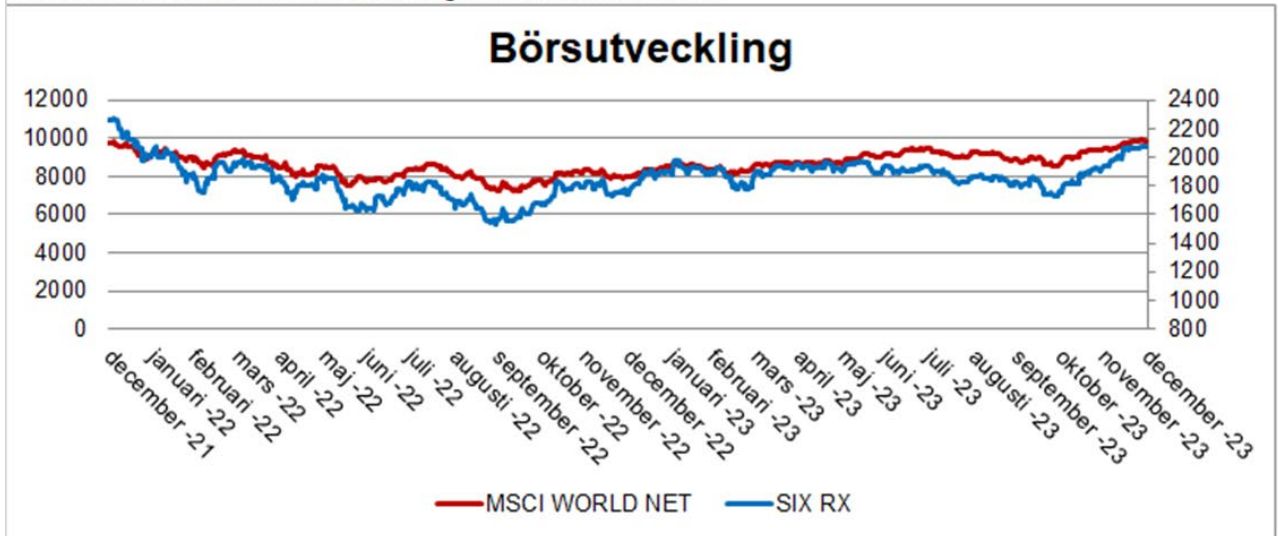
Den svenska kronan har åkt berg-och dalbana mot både EUR och USD under året. Efter en kraftig försvagning under andra halvåret där en EUR kostade som mest 11,94 kr och en USD 11,19 kr i mitten av september, har kronan stärkts rejält och avslutade året på nivåer om 11,1 och 10,1 mot EUR respektive USD.

Den svenska aktiemarknaden (SAX exklusive utdelning) ökade med 8,2 procent under december och är upp 15,5 procent för helåret. Världsmarknadsindex (MSCI World) ökade med 4,9 procent i december och är upp 23,8 procent för helåret.

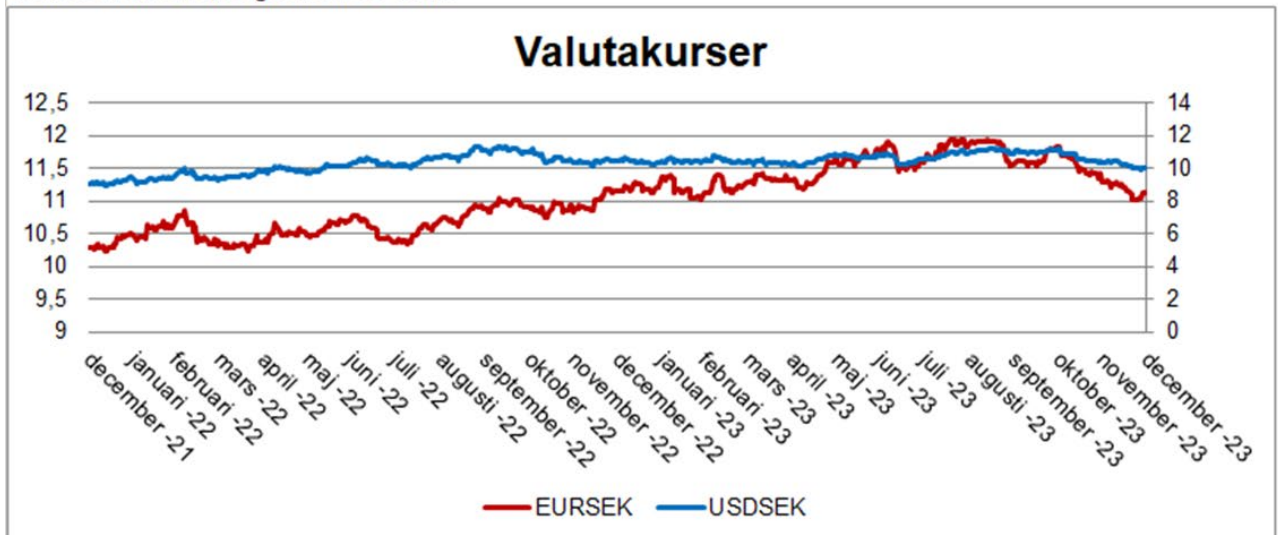

Vänsteraxel: världsmarknadsindex, Högeraxel: svenska börsen

Vänsteraxel: euro, Högeraxel: US-dollar

Vänsteraxel: 10-årsränta, Högeraxel: 2-årsränta

